

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Capvt V. De lapsu hominis, & peccato originali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

CAPVT V.

De lapsu hominis, & peccato originali.

SECTIO I.

Quale fuerit primorum parentum peccatum.

Supponimus 1. (sicut docet sacra scriptura Gen. 2.) diuinæ sapientiæ visum fuisse, hominem à se recen- ter conditum, imposito præcepto sibi declarare sub- iectum; cæteris enim arboribus Paradisi ad esum con- cessis, vnus tantum exceptio facta est, à cuius fructibus (Deo ita iubente) abstinere deberet; quod quidem præ- ceptum (vt obseruat S. Chrys. hom. 14. in Gen.) probandæ obedientiæ conuenientissimum fuit, quippe quod da- tum est, non de malo aliquo vitando, aut bono facien- do, quod naturæ lex, aut recta ratio vitandum, aut faci- endum diceret; sed quod ex sola iubentis voluntate penderet, ac solâ Dei autoritate niteretur.

Supponimus 2. ex cap. 3. Gen. primos parentes, Deo ita permittente, fuisse à damone tentatos, neque enim, vt ait S. Aug. lib. 11. de Gen. cap. 4. magna laus illis fuisse; si propterea bene viuerent, quia nemo malè viuere suaderet. Quamuis autem Caiet. & aliqui alij putent narrationem tentationis illius, quæ in illo Genesis loco habetur, esse mysticam & figuratam; nec vllum serpentem exteriùs interuenisse, sed diabolum, qui saepe in scripturis serpen- tis nomine designatur, per suggestionem merè internam primos parentes impugnasse; illa tamen opinio merito ab omnibus reiicitur, communisque & receptissima Do- ctorum sententia est, damonem in hac tentatione veri serpentis organo vsum fuisse, eaque omnia, quæ in illo cap. 3. referuntur, non figuratè, sed propriè & litteraliter intelligenda esse, vt de facto intellexerunt S. Aug. lib.

11. de Gen. ad litt. cap. 27. & 28. S. Chryf. hom. 16. in Gen. & communiter alij omnes.

His præfuppositis, quaritur, quale fuerit peccatum, quod primi parentes commiserunt, cum tentationi dæmonis consenserunt, & de fructu vetito comederunt. Pro cuius resolutione

Dicendum 1. non vnum, sed multiplex fuisse illorum peccatum, vt rectè obseruat S. Doctor opusc. 2. cap. 190. vbi docet quinque modis Euam peccasse: *Primo enim*, inquit, *peccauit peccato superbia, quâ inordinate excellentiam, appetit;* 2. *curiositate, quâ scientiam ultra terminos sibi præfixos concupuit;* 3. *gula, quâ, suauitate cibi permota est ad edendum;* 4. *infidelitatis per falsam estimationem de Deo, dum credidit verbis diaboli contra Deum loquentis;* 5. *inobedientia, præceptum Dei transgrediendo.* Addi potest & sextum, scandali scilicet, quia fuit in lapidem offensionis, & in petram scandali viro suo, & per ipsum omni generi humano; postquam enim ipsa peccauit, virum quoque suum ad peccandum induxit, qui quidem præter alia supra dicta peccata, quæ ipsi cum vxore communia fuerunt, peccauit insuper (vt notat S. Aug. supra c. 42.) peccato inordinati erga vxorem amoris, eligens potius Deo displicere, quàm vxorem contristare.

Dicendum 2. inter illa primorum parentum peccata, primum, & præcipuum esse peccatum superbia. Ita S. Doctor 2. 2. quæst. 163. a. 1. & constat 1. ex eo, quòd Eccli. 10. dicitur: *Initium omnis peccati est superbia;* & Tob. 4. *In ipsa enim initium sumpsit omnis perditio.*

Constat 2. ex S. Greg. lib. 4. mor. c. 9. *Dux*, inquit, *ad intelligendum se creaturas fecerat Deus, angelicam scilicet, & humanam; vtramque varò superbia percussit: eaque est communis SS. Patrum sententia ac præsertim S. Aug. lib. 14. de ciuit. cap. 13. & 15. S. Fulg. lib. 2. de Incarn. & grat. Christi cap. 22. & S. Bern. ser. 1. de Adu.*

Constat 3. eâ ratione, quâ vtitur S. Doctor supra; cum enim in statu innocentia pars inferior animæ superiori perfecte subdita esset, prima inordinatio appetitus hu-

mani

mani non potuit esse circa bonum aliquod sensibile; unde sequitur, quod fuerit circa bonum aliquod spiritale, quod appetijt supra mensuram sibi ex diuina regula præstitutam; & hoc superbiæ proprium est.

Quæres, in quo positum fuerit peccatum illud superbiæ primorum parentum? Resp. in eo positum fuisse, quod vterque illorum inordinate diuinam similitudinem appetijt, idque duobus modis (vt docet S. Thom. sup. art. 2.) 1. quantum ad scientiam boni & mali, vt scilicet per virtutem propriæ naturæ determinaret sibi, quid esset bonum, & quid esset malum ad agendum; vel etiam, vt per se ipsum præcognosceret, quid sibi boni, vel mali esset euenturum: 2. quantum ad potestatem operandi, vt scilicet virtute propriæ naturæ operaretur ad beatitudinem consequendam; vnde S. Aug. lib. ii. de Gen. ad litt. cap. 30. dicit, quod *menti mulieris inerat amor propriæ potestatis, & quadam de se superba præsumptio*; & in Enchir. de peccato primi hominis cap. 45. loquens dicit, quod *per superbiam homo in sua potius esse quam in Dei potestate dilexit.*

SECTIO II.

An peccatum primi hominis in eius posteros traducatur.

Certum est, Adamum per suam præuaricationem non tantum sibi nocuisse, sed etiam posteris suis (vt expressè definitum habetur in Conc. Trid. sess. 5. can. 2.) ipsosque; proinde simul cum illo per primum eius peccatum amisisse originalem iustitiam eiusque; dotes omnes, mortemque, ac ærumnas varias corporis, & animæ incurrisse. Sed ex omnibus malis, quæ primi hominis præuaricatio secum inuexit, nullum grauius, & acerbius maculâ illâ, & fœditate originali, quam in ipso conceptu contrahunt omnes, qui de vitata illius propagine oriuntur; de qua nunc quaeritur, an veram & propriam peccati rationem habeat; seu an posteri Adami propriè dictum

K 5

pecca-

peccatum ab ipso contrahunt. Pro cuius resolutione
Dicendum est, peccatum primi hominis in eius poste-
ros traduci, illosque in primo conceptionis momento,
quo anima corpori organizato infunditur, contrahere ab
ipso peccatum originale.

Huc veritati, quæ de fide est, opponitur error Pelagia-
norum, qui, ut refert S. Aug. lib. 3. de peccat. meritis ac
remissione cap. 6. & lib. de hæresibus hæresi 88. asse-
rebant, pueros nullum ex primo parente peccatum contra-
here, mortem, & alios eiusmodi defectus fuisse ipsis in
prima creatione naturales, hominesque tales post Ada-
mi peccatum nasci, quales ante ipsius peccatum nati fu-
issent, adeoque peccatum illud Adami humano generi
obfuisse non propagatione, sed exemplo, quatenus imi-
tati sunt eum omnes, qui postea peccaverunt. Huic Pe-
lagianorum errori postea subscripserunt Albigenes, Ana-
baptista, & alij, qui videri possunt apud Belarm. tom. 4.
lib. 4. cap. 2.

Refellitur hic error, & opposita veritas probatur. ex
scriptura. Ps. 50. *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: &
in peccatis concepit me mater mea;* quæ verba de peccato ori-
ginali explicat S. Aug. in narratione in ipsum Ps. Rom. 5.
*Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, &c.
in quo omnes peccaverunt.*

Probat 2. autoritate Conc. Araus. secundi can. 2. &
Conc. Trid. sess. 5. can. 2. in quibus definitum est per pri-
mi hominis inobedientiam non tantum mortem, & pœ-
nas corporis, sed etiam peccatum (quod est mors animæ)
in omne genus humanum transiisse.

Probat 3. ex S. Cypr. lib. 3. epist. 8. ad Fidum: *Infans,*
inquit, *recens natus nil peccavit, nisi quod secundum Adami*
carneraliter natus contagium mortis antiquæ primâ natiuitate con-
traxit: & S. Amb. lib. de apologia Dauid cap. 11. Antequam
nascamur, inquit, maculamur contagio; antequam usu-
ram lucis, originis ipsius excipimus iniuriam, in iniquitate con-
cipimur.

Probat 4. denique ex eo, quod baptismus ex Christi
institui-

Institutione & praecepto necessarius est, non solum adultis, sed etiam infantibus, ut e potestate demonis eripiantur, & remissionem peccati percipiant, ut patet ex orationibus, quas baptisimi sacramento Ecclesia prae mittit: at baptisimus non confertur infantibus in remissionem peccatorum actualium, quae committere non potuerunt, & ob quae in potestate demonis esse dici non possunt: ergo baptisimus datur illis in remissionem peccati alicuius, quod à primo parente contraxerunt.

Est autem hic obseruandum 1. peccatum illud originis traduci in posteros ex Adami persona; unde dicit Apost. 1. Cor. 15. quod in Adam omnes moriuntur; & in Conc. Trid. supra, dicitur, Adamum non sibi soli, sed etiam posteris sanctitatem perdidisse; ex quo sequitur, quod, si Euam peccante Adamus non peccasset, eius posterum nullum in origine peccatum contraxissent.

Obseruandum 2. non solum aliquos Adami posteros, sed omnes omnino, qui ab eo via ordinata propagantur, peccatum originale contrahere, ut manifestè constat ex antè dictis: quod quamuis verum sit, Doctores tamen ab hac generali regula sanctissimam Virginem Dei genitricem Mariam excipiunt, de qua propter honorem Domini (ut loquitur S. Aug. lib. de natura & gratia cap 36.) nullam prorsus, cum de peccatis agitur, oportet habere questionem: & quamuis super hac re nihil adhuc ab Ecclesia definitum fuerit, inò Sixtus V. in extranaganti (grauè nimis) de reliquijs, & veneratione sanctorum, prohibuerit, ne quis affirmantem aut negantem partem hareticam esse censet; ea tamen sententia, quae asserit, SS. illam virginem ab omni originalis peccati labe fuisse prorsus immunem, adeò vnanimi Doctorum catholicorum zelo propugnatur, ut Paulus V. Pontifex maximus decreto suo prohibuerit, ne quis in concionibus, lectionibus, aut quibuscumque actibus publicis contrarium auderet asserere: quam prohibitionem Greg. XV. eius successor ad priuata etiam colloquia extendit: & inter decreta nobilissima scholae Sorbonicae illud obseruari dignum, quo immaculatam

antissima Deipara Conceptionem impugnari à suis prohibuit; imò potius ab illis quacunque datà occasione propugnari & stabiliri voluit, & ad illius decreti observationem eos iureiurando peculiari obstrinxit; in quo & suam in tuenda Virginis immaculatæ dignitate pietatem ostendit, & omnibus alijs facem prætulit ad id præstandum.

SECTIO III.

Quid sit propriè peccatum originale.

Obscura, & difficilis est hæc quæstio, siquidem, vt rectè dixit S. Aug. lib. . . de moribus Ecclesiæ c. 22. *Nihil est peccato originali ad predicandum notius, nihil ad intelligendum secretius*: & certè antiquorum Patrum vestigijs inherere melius fuisset, qui (vt refert S. Doctor lib. 3. de peccat. meritis & remissione cap. 6.) simpliciter credebant, Adami posteros peccatum verè incurrere, & esse naturæ filios iræ (vt loquitur Apost.) nec ulterius, quid esset illud peccatum origin. inquirebant. Verùm cum huius temporis hæretici super hac re varia dogmata praua, & erronea protulerint, multùm interest in hac quæstione saltem agnoscere, quid à veritate catholica sit alienum, ac proinde quid repudiandum; vt postea, quid tuto teneri possit, facilius innotescat.

Dux sunt igitur præcipuæ hæreticorum huius temporis super hac quæstione sententiæ, quæ breuiter hic à nobis refutandæ sunt. Prima est Matthiæ Illyrici, qui in varijs libellis à se editis asseruit, vel potius somniauit, originale peccatum esse substantiam quamdam à dæmone factam, quæ sit ipsius dæmonis viua & essentialis imago, quæ per peccatum primi hominis rationali animæ cuiusque posterorum eius ita impressa sit, vt illam totam substantialiter corruerit, & in imaginem diaboli transformauerit.

Refellitur hic error in primis ex eo, quòd peccatum

non est substantia, sed potius priuatio, & defectus, vt supponimus ex tractatu de peccatis: Deinde ex eo, quod dicitur Gen. 1. *Vidit Deus cuncta, quae fecerat: & erant valde bona:* cap. autem 1. S. Ioann. dicitur: *Omnia per ipsum facta sunt: & sine ipso factum est nihil;* cum igitur omne id, quod aliquam existentiam realem habet, a Deo factum sit; & quidquid a Deo factum est, valde bonum sit; hinc manifeste sequitur, peccatum, quod est essentialiter malum, non posse esse aliquid, quod existentiam realem habeat, nec proinde esse substantialem aliquam diaboli imaginem.

Secunda sententia est Lutheri art. 2. de concupiscentia remanente in baptizatis, & Caluini lib. 2. instit. c. 1. parag. 8. qui asserunt, peccatum origin. nihil aliud esse, quam concupiscentiam seu inordinationem potentiarum inferiorum animae, quam vocant hereditariam naturam nostram corruptionem seu prauitatem, qua reos nos facit damnationis.

Refellitur hic error 1. autoritate scripturae, Rom. 8. *Nihil ergo nunc damnationis est istis, qui sunt in Christo Iesu, per baptismum scilicet, vt explicat Conc. Trid. sess. 5. can. 5. Atqui in baptizatis remanet concupiscentia, & inordinatio illa inferioris appetitus, iuxta illud Rom. 7. Video aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis meae; & ad Galat. 5. Caro concupiscit aduersus spiritum: ergo, &c. & in epist. canonica S. Iacobi cap. 1. Concupiscentia cum conceperit, parit peccatum;* quem locum explicans S. Aug. lib. 6. aduersus Iulianum cap. 15. *Profecto, inquit, in his verbis partus a pariente discernitur. Pariens enim est concupiscentia, partus peccatum, sed concupiscentia non parit, nisi conceperit; non concipit, nisi illexerit, hoc est, ad malum perpetrandum obtinuerit voluntatis assensum;* ex quibus verbis Apostoli sic explicatis patet, concupiscentiam non esse peccatum, sed causam peccati, vt in tractatu de peccatis fufius dicitur.

Refellitur 2. autoritate Conc. Trid. sess. 5. can. 5. *Si quis per Iesu Christi gratiam, quae in Baptismate confertur, reatum peccati originalis remitti negat; aut etiam asserit non tolli*

totum id, quod veram, & propriam peccati rationem habet, &c. anathema sit, &c. Manere autem in baptizatis concupiscentiam, vel fomitem, hæc sancta Synodus faterur, & sentit: quæ, cum ad agonem relicta sit, nocere non consentientibus, sed viriliter per Iesum Christi gratiam repugnantibus non valet: quin imò, qui legitime certauerit, coronabitur. Hanc concupiscentiam, quam aliquando Apostolus peccatum appellat, sancta Synodus declarat Ecclesiam Catholicam nunquam intellexisse peccatum appellari, quod verè, & propriè in renatis peccatum sit, sed quia ex peccato est, & ad peccatum inclinât. Si quis autem contrarium senserit, anathema sit.

Refellitur 3. autoritate SS. Patrum. S. Ioannis Chryf. hom. 13. in epist. ad Rom. *Ipsæ, inquit, passionis in se peccatum non sunt; effrenata verò ipsarum immoderantia peccatum operata est*: S. Aug. lib. 1. de nuptijs & concupiscentia c. 23. *Concupiscentia, inquit, in renatis iam non est peccatum, si ei ad illicita opera non consentitur*: & lib. 6. cont. Iulian. *Perripitur in Baptismo perfecta nouitas, & perfecta sanctas ab ijs malis nostris, quibus eramus rei; non ab ijs, cum quibus consurgendum est, ne simus rei.*

His igitur erroribus refutatis restat, vt breuiter videamus, quid de proposita quaestione sentiendum sit, & quid propriè sit peccatum originale. Omissis autem varijs Theologorum sententijs, quas hîc referre nostri instituti non est, omnium probabilissima esse videtur ea, quæ afferit, peccatum originale formaliter nihil aliud esse, quàm priuationem ipsius iustitiæ originalis, quatenus per illam hominis anima sanctificabatur, & perfectè Deo subijciebatur, non verò quatenus pars inferior animæ perfectè subdita per ipsam reddebatur superiori, corpusque à corruptione omni ac læsione eximebatur. Ita S. Thom. 1. 2. q. 82. Ratio est, quia peccatum originale in eo formaliter consistit, quod per Baptismi sacramentum tollitur: atqui per illud tollitur priuatio illa iustitiæ originalis superius explicata, cum per illud gratia infundatur, quæ animam sanctificat, eamque habitualiter perfectè Deo subijcit, tum per se, tum per alios habitus

bitus supernaturales, quos secum in illam inuehit; non tollitur autem per Baptismum inordinatio appetitus inferioris, sicut nec subiectio ad mortem, & alia huius vitæ incommoda: ergo in illa sola iustitiæ originalis priuatione superius explicata consistit peccatum originale.

Quæres 1. quomodo hæc priuatio iustitiæ originalis veram, & propriam in Adæ posteris peccati rationem habeat? Resp. id prouenire ex eo, quod iterat illis obligatio, ac debitum nascendi cum illa iustitia originali, prout animam sanctificabat, & perfecte Deo subdebat, adque virtute præcepti diuinitus ipsi Adamo impositi tanquam totius generis humani capiti, quo obligabatur, non tantum sibi iustitiam illam, & sanctitatem obedientiæ suæ seruare; sed etiam in posteros suos transmittere; vnde S. Anselm. lib. de conceptu virgin. cap. 26. *Hoc peccatum, inquit, quod originale dico, aliud intelligere nequeo in ipsis infantibus, nisi ipsam, quam supra posui factam per inobedientiam Adæ iustitiæ debitam nuditatem, per quam omnes sunt filij eius.*

Quæres 2. vnde constet, præceptum illud obedientiæ datum fuisse Adamo vt principi, & capiti totius generis humani, non verò vt priuatæ personæ? Resp. id constare ex ijs scripturæ locis, in quibus dicitur omnes Adami posteros in ipso per eius inobedientiam peccasse, per illamque peccatores fuisse constitutos, vt Rom. 5. *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intrauit, &c. in quo omnes peccauerunt; & rursus ibidem: Per inobedientiam unus hominis, peccatores constituti sunt multi; neque enim melius explicari potest, quomodo id factum fuerit, quam quia præceptum illud Adamo impositum sit vt principi, & capiti totius humani generis; in cuius sic spectati voluntate omnes omnium eius posterorum voluntates quodammodo continebantur, non secus, ac subditorum voluntates in principis voluntate, & motus omnes membrorum voluntarij in ipsa animæ voluntate.*

Quæres 3. cur Deus voluerit Adamo vt capiti totius humani generis, non verò tantum vt priuatæ personæ istud

istud obedientiæ præceptum imponere, quod tamen præuidebat ab ipso esse infringendum? Resp. non esse nostrum id curiosius inuestigare, sed satius esse humiliter agnoscere, & confiteri, id iustissimo, licet occultissimo Dei iudicio factum esse, vt ingenue fatetur S. Aug. in libris contra Iulian. & S. Bern. serm. 1. de dom. 1. post Epiph. vnde Apost. postquam dixit Rom. 11. quòd *conclusit Deus omnia in incredulitate: vt omnium misereatur*, exclamat, *quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles via eius! Quis enim cognouit sensum Domini?*

Quares 4. quomodo fieri possit, vt anima cuiusque hominis peccatum illud originale ab Adamo contrahat, cum ab illo non oriatur per generationem, sed à Deo immediate creetur, & corpori infundatur? Resp. peccatum illud contrahi, quatenus anima rationalis à Deo creata vnitur corpori, quod ab Adamo per generationem ordinariam deriuatur, & per hanc vnionem fit pars hominis ab Adamo ortum habentis, debentis primo suæ generationis instanti habere sanctitatem, & iustitiam in ea sui parte, quæ illius habendæ capax est, quam cum non habeat primo illo momento, inuenitur proinde priuatus iustitiâ, ac sanctitate debitâ, & ex consequenti inquinatus originali peccato, quod (vt dictum est) in illius iustitiâ, ac sanctitatis priuatione formaliter consistit. Quòd si cui hæc solutio plenè non satisfacit in hac quæstione, quæ vel ipsi S. Augustino difficillima semper visa est, audiat ipsium sanctum Doctorem epist. 29. ad S. Hieron. vbi

dicit sufficere nobis debere, vt sciamus modum, quo ab originali peccato liberari possimus; etiamsi nesciamus modum, quo in illud inciderimus.

—§—

SE-

SECTIO IV.

*Quinam sint effectus peccati originalis
in hac vita.*

Cum (vt supra dictum est) originale peccatum consistat formaliter in priuatione sanctitatis & gratiæ, quæ per iustitiam originalem homini collata fuisset; sequitur, priuationem omnium aliorum donorum, quæ iustitia originalis in se complectebatur (vt cap. præc. sect. 3. diximus) esse effectum ipsius peccati originalis: ex hac priuatione autem secuta est ipsius naturæ humanæ debilitatio, & in deterius commutatio, ac corruptio, de qua loquitur Conc. Arausic. 2. can. 1. & Trid. sess. 5. can. 1. vbi dicitur *totum Adam per illam præuaricationis offensam, secundum corpus, & animam in deterius commutatum fuisse.*

Hunc verò peccati effectum p' enius explicat S. Thom. 1. 2. quasi. 85. a. 1. dicit per peccatum originale hominem fuisse spoliatum gratuitis, & vulneratum in naturalibus, & art. 3. enumerat quatuor vulnera in animæ potentijs per peccatum originale inflictæ; scilicet in intellectu ignorantiam, in voluntate malitiam, in irascibili infirmitatem, & in concupiscibili concupiscentiam, seu habitualement illam inclinationem, vel proclinitatem ad bonum sensibile rectæ rationi repugnans, quæ alio nomine communiter fomes peccati dicitur.

Porro hæc naturæ humanæ per peccatum origin. vulneratio, ac corruptio, non ita intelligenda est (vt rectè docet Philip. Gamach. in 1. 2. qu. 85. cap. 1. Nic. Hambr. ad 1. 2. qu. 83. disp. 6. art. 1. & alij Doctores communiter) quod per peccatum originale natura humana in se corrupta sit, aut quod vlla eius propria, & intrinseca perfectio deperierit, vt dicunt hæretici asserentes liberum arbitrium fuisse in homine extinctum, id est, per peccatum originale sublatam fuisse, & destructam voluntatis humanæ indifferentiam ad opposita, in qua eius natura-

naturalis libertas propriè consistit (Calvinus enim lib. 2. instit. cap. 2. num. 7. ideo tantum negat liberum hominis arbitrium post peccatum, quod homo post illud libertatem non habeat boni, vel mali electionem, ac quidquid bene, vel malè operatur, illud necessarìo quamvis non coactè, sed sponte operetur) cum in hominibus æquè, ac in angelis post peccatum naturalia omnia integra remanserint, ut ex S. Dion. cap. 4. de div. nom. docet S. Thom. 1. p. quæst. 95. art. 1. & cum eo communiter omnes Theologi; sed ideo dicitur natura humana per peccatum corrupta, quia per illud priuata est iustitiâ & sanctitate originali, quæ ipsi tanquam forma quædam supernaturalis inerat, quæ perficiebatur in ordine ad Deum; omnis enim destructio formæ est quædam subiecti, cui inest, & per quam illud perficitur, corruptio. Dicitur etiam vulnerata ob imperfectiones, quæ priuationem illam iustitiæ originalis consecuta sunt; quæ quidem imperfectiones vulnera dicuntur, non quod homo in puris naturalibus constitutus ijs obnoxius non fuisset, sed quia tunc non habuissent rationem pœnæ, nec ex aliquo reatu ortum habuissent, sed ex conditione ipsius naturæ; quare in puræ naturæ statu dicerentur defectus, in statu verò naturæ lapsæ dicuntur vulnera, quia supposito peccato iam habent pœnæ, ac vindictæ rationem.

Vnde quando S. Aug. lib. 3. de lib. arb. dicit c. 18. *concupiscentiam non esse naturam hominis instituti, sed pœnam damnati*, sensus eius est hominem in prima sui institutione, quæ creatus est à Deo sanctus, & rectus, non habuisse hanc imperfectionem, sed quod per peccatum illam contraxit; ibi enim non loquitur S. Aug. de creatione, & constitutione hominis in statu puræ naturæ, sed in statu iustitiæ originalis, ut ex eius contextu manifestum est.

Dices, si defectus illi essent homini naturales; sequeretur, malitiam voluntatis esse quoque illi naturalem; quod tamen falsum esse videtur. Resp. malitiam duplici modo sumi posse: 1. pro vitioso aliquo habitu, siue actu, in quâ

in qua significatione sumitur à S. Thom. 1. 2. quæst. 78. 2. 1. ad 3. & eo sensu non est illa homini naturalis: 2. pro defectu, & priuatione bonitatis alicuius, quæ in iustitia originali reperiatur, & per quam voluntas hominis speciali modo ad Deum ordinabatur; & eo sensu malitia illa dici potest homini naturalis, quia scilicet illa bonitas, & rectitudo non erat eius naturæ debita, sed ex gratuita Dei beneficentia procedebat, vt præcedenti capite dictum est.

Est autem hic obseruandum, quòd, licet defectus illi, qui ab origin. peccato causantur, sint homini naturales, esse nihilominus verum, illos tum per actualia peccata, tum per vitiosos habitus, quæ per peccata illa contrahuntur, maximè augeri; vnde fit, vt homo per peccata illa actualia, quæ committit, & per vitiosos habitus, quos ratione illorum contrahit, longè maiorem obscurationem in intellectu, & malitiam in voluntate, atque adeò longè acriores stimulos concupiscentiæ, & maiorem ad illos reprimendos debilitatem experiatur; quàm alioquin naturaliter haberet, si nulla actualia peccata commisisset, aut nullos habitus vitiosos contraxisset.

Iam, quod spectat ad corpus, breuiter dicendum est, dolores omnes, & pœnas, nec non innumera morborum genera, quibus homines in hac vita subiacent, ac denique mortem ipsam esse peccati origin. effectus. Hoc manifestè constat ex scriptura. Gen. 2. *In quocumque die comederis ex eo, morte morieris*: & cap. 3. *Multiplicabo arum tuarum, &c. In sudore vultus tui videris pane*: & Rom. 6. *Stipendia peccati, mors*; vnde S. Aug. de verbis Domini ser. 21. c. 2.

Quis nescit, quia peccati pœna est, necesse est, vt moriamur?

Et quod grauius est, quando nescimus? pœna certa est, hora incerta.

SS

SE-

SECTIO V.

*Quinam sint effectus peccati originalis
in futura vita.*

Qvæstionis huius præcipua difficultas est de parvulis sine baptismo ex hac vita decedentibus; ac proinde in originali peccato morientibus; an scilicet ratione illius peccati originalis, cum quo solo decedunt, pœnâ aliquâ afficiantur; & quænam illa sit. Pro cuius resolutione

Dicendum est, parvulos cum originali peccato ex hac vita decedentes nunquam peruenturos esse ad fruitionem gloriæ cœlestis, sed eâ in æternum esse priuandos.

Huic veritati, quæ de fide est, opponitur error Pelagianorum, qui, vt refert S. Aug. lib. de hæres. cap. 18. pueris, etiam si non baptizarentur, æternam & beatam vitam promittebant: ad quem errorem proximè accedere videtur Hieron. Sauonarolæ lib. de triumpho crucis, vbi dicit infantes in peccato originali morientes, futuros post vltimum iudicium beatos naturali beatitudine, & in quodam velut Paradiso terrestri perpetuò feliciterque victuros, plenos sapientiâ & virtutibus, Deum toto corde diligentes, imò & Angelorum consortio, & reuelationibus sæpe fruantes.

Refellitur hic error, & nostræ fidei veritas probatur 1. ex scriptura. Rom. 5. vbi dicit *per vnus delictum in omnes homines in condemnatione*, ergo ex illius mente rei sunt damnationis, quicumque illo originali delicto implicantur: & S. Ioan. 3. dicitur, quòd, *qui incredulus est Filio, non videbit vitam*; parvuli autem cum peccato originali decedentes, neque actu, neque habitu credunt in Christum.

Probatur 2. quia, si verum esset, parvulos in peccato originali decedentes fruituros esse beatitudine illa supra memorata, sequeretur illos melioris esse conditionis, quia

quia peccauerunt in Adamo, quàm si in puris naturalibus decessissent; neque enim tanta foelicitas deberetur infantibus in statu puræ naturæ decedentibus; vnde consequens foret illos præmium ex peccato Adami esse consecuturos, quod est manifestè contra scripturam.

Cùm igitur certum sit, infantes cum originali peccato decedentes gloriâ, & beatitudine in æternum priuandos esse; ac proinde subituros æternam damnationem, quatenus in illa priuatione consistit; controuersum est inter Theologos, an in illo statu priuationis, & damnationis, aliquibus pœnis afficiantur. De qua re tres esse inter illos sententias refert Bellarm. tom. 4. lib. 6. de amissione Gratiæ cap. 1. Prima est eorum, qui existimant paruulos propter solum originale peccatum, cum quo decesserunt, pœnâ ignis in æternum esse cruciandos: vbi monet idem Bellarminus hæreticos nostri temporis, qui sententijs extremis maximè delectantur, hanc ideo libenter sententiam amplecti.

Secunda est eorum, qui paruulos quidem ab ignis cruciatu liberant, sed tamen asserunt eos interno quodâ dolore propter amissionem cœlestis beatitudinis affici.

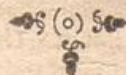
Tertia denique sententia est eorum, qui asserunt, paruulos cum solo originali peccato decedentes, ita ob illud damnari, ac visione Dei, & cœlestis gloriæ fruitione priuari, vt tamen nullum inde dolorem neque internum, neque externum patiantur.

Hæc tertia sententia vt alijs duabus mitior, sic etiam probabilior videtur, maximè propter autoritatem S. Greg. Nazian. orat. de Baptismo, vbi loquens de paruulis sine Baptismo decedentibus, *Existimo, inquit, illos neq. gloriâ donandos, neq. pœnâ multandos esse; vt qui baptisimū quidē charactere non habeant, sed improbitate quoq. non laborent; verum & ipsi damnū potius passi fuerunt, quàm iniuriam fecerint.*

Huic sancto Patri subscribunt S. Thom. q. 5. de malo a. 1. 2. & 3. & S. Bonau. in 3. sent. dist. 33. quibus in locis varias afferunt rationes, ob quas rectè dici potest paruulos illos dolorem nullum ex amissione beatitudinis percepturos;

pturos; quia scilicet ignorabunt omnino se illam amississe, cum id scire nisi per fidem non possint; fidem autem nunquam habuerint, nec in illo statu habituri sint: vel quia quamuis agnoscant se illam beatitudinem amississe, tamen agnoscent etiam simul se aliorum damnatorum poenas euasisse, quæ posterior cognitio tale gaudium in illis causabit, vñ dolorem omnem, quem ex priori concipere possent, auferat; & sic in quodam statu medio inter gaudium & dolorem ipsos perpetuò detineat: vel denique quia, quamuis videant se à gloria exclusos, simul etiam intelligent, nullam se vnquam proportionem ad illam habuisse, cum nec vñ liberi arbitrij, nec vñ gratiæ supernaturalis auxilium vnquam habuerint; vnde fiet, vt nullâ inde tristitiâ afficiantur, sicut non tristantur infimæ conditionis homines, quòd ad regnum aliquod, vel imperium non peruenerint, quamuis se regiâ, aut imperatoriâ dignitate carere videant, nec ad illam vnquam se peruenturos sperarent.

Obijcies S. Augustinum ser. 14. de verbis Apost. & S. Fulgentium de fide ad Petrum cap. 26. dicere, paruulos non baptizatos in ignem æternum ituros. Resp. ignis æterni nomine duo posse intelligi; 1. locum inferni, in quo est ignis æternus; 2. poenam sensibilem, quæ ab illo igne infligitur: & iuxta priorem sensum Patres illos intelligendos esse, ita vt velint solùm, paruulos illos ad aliquam inferni partem descensuros, ibique perpetuò moraturos, vt & communiter Doctores docent; vbi tamen summâ animi, & corporis pace, & quiete perfruentur, nec non aliquo moderato lumine, ita vt semper verum sit, nullam illos poenam sensibilem externam, aut internam subituros esse.

TRA-